

Διευκρινίσεις προς τους εκπαιδευτικούς

Το εκπαιδευτικό πακέτο «**ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ - Το αποτύπωμα των ανθρώπων στις ακτές και τις θάλασσες**» έχει σχεδιαστεί με βάση τις βασικές αρχές της θεωρίας και της μεθοδολογίας της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Το συγκεκριμένο ζήτημα, των θαλάσσιων απορριμμάτων, αποτελεί ένα ενδιαφέρον αντικείμενο για πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, καθώς τα παιδιά, εφόσον αποκτήσουν τις γνώσεις και διαμορφώσουν στάσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν ενεργή δράση για την επίλυσή του.

Μέσα από τις δραστηριότητες του πακέτου αυτού, οι μαθητές καλούνται να συνεργαστούν και να διερευνήσουν τις πηγές του προβλήματος, να διατυπώσουν επιχειρήματα αλλά και να προτείνουν λύσεις.

Κατά τη διάρκεια ενός προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ο εκπαιδευτικός είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενθαρρύνει την ελεύθερη έκφραση των μαθητών.

Όλα τα φύλλα εργασίας του εκπαιδευτικού πακέτου, είναι σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν οι μαθητές να τα δουλεύουν στην ομάδα τους με μικρή υποστήριξη και καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό.

Παρακάτω δίνονται μερικές διευκρινίσεις που ελπίζουμε να διευκολύνουν το έργο σας!

- Στα σημεία που προτείνεται συζήτηση, ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι να την συντονίζει και να επεμβαίνει διορθώνοντας παρανοήσεις ή λάθη που έκαναν οι μαθητές.
- Τα φύλλα πληροφοριών πρέπει να διανέμονται στους μαθητές στο στάδιο που αναφέρεται και όχι ταυτόχρονα με τα φύλλα εργασίας. Διαφορετικά οι μαθητές θα καθοδηγούνται και θα περιορίζονται από αυτά, σε στάδια των δραστηριοτήτων που, κάτι τέτοιο, δεν είναι επιθυμητό.
- Σε αρκετές δραστηριότητες έγινε προσπάθεια να ενσωματωθούν στις δραστηριότητες οι νέες τεχνολογίες. Μην τις φοβηθείτε ακόμα και αν εσείς δεν είστε τόσο εξοικειωμένοι - οι μαθητές μπορούν να τα καταφέρουν. Σε κάθε περίπτωση μπορείτε να ζητήσετε τη συμβολή του εκπαιδευτικού που διδάσκει πληροφορική στα σχολεία.
- Επίσης στις δραστηριότητες που περιλαμβάνουν αναζήτηση στο διαδίκτυο, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή αναφορικά με τον έλεγχο των ιστοσελίδων που επισκέπτονται οι μαθητές.
- Προσπαθήστε να “κρυφακούτε” λίγο όταν συζητούν, ώστε να εντοπίζετε πιο εύκολα τα σημεία στα οποία θέλουν τη βοήθειά σας, αλλά και τα ενδιαφέροντά τους.

Παρακάτω δίνονται κάποιες οδηγίες για συγκεκριμένα φύλλα εργασίας που θεωρήθηκε χρήσιμο.

Φύλλο Εργασίας

1

Αν δεν υπάρχει ακτή κοντά στο σχολείο σας, μπορείτε να επιλέξετε μία ακτή και να αναζητήσετε τις πληροφορίες στο διαδίκτυο ή να φέρετε εσείς μία αφίσα και να προσαρμόσετε τις ερωτήσεις.

Φύλλο Εργασίας

3

Στη δραστηριότητα που ζητείται από τους μαθητές να συμπληρώσουν τα βέλη στην τροφική αλυσίδα η σωστή λύση είναι: Ο γαύρος τρώει και φυτοπλάγκτο και ζωοπλάγκτο, ο τόνος τρώει γαύρο και καλαμάρι, το δελφίνι τρέφεται με γαύρο και καλαμάρι, η φώκια με καλαμάρι (και μικρό ψάρι), ο καρχαρίας με καλαμάρι, τόνο, δελφίνι, φώκια.

Στη συνέχεια του ΦΕ υπάρχει και ένα παιχνίδι ρόλων αναφορικά με τη διαχείριση απορριμμάτων. Το παιχνίδι ρόλων είναι μία ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα τεχνική στην ΠΕ. Οι μαθητές αναλαμβάνουν ρόλους, μαθαίνουν να επιχειρηματολογούν, ακόμα και υπέρ θέσεων που πολύ πιθανό να μην υποστηρίζουν στην καθημερινότητά τους. Χρειάζεται να δοθεί όμως προσοχή κατά την υλοποίησή του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως αναφέρουν και οι Braus & Monroe (1994), στόχος αυτής της τεχνικής δεν είναι να φερθούν οι εκπαιδευόμενοι ως ηθοποιοί, αλλά να δώσουν μία ρεαλιστική εικόνα της θέσης αυτών που αντιπροσωπεύει το άτομο ή η κοινωνική ομάδα, που καθούνται να υποδυθούν.

Στη φάση που οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες και συζητούν προκειμένου να διαμορφώσουν τα επιχειρήματά τους, ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρέχει όση βοήθεια κρίνει απαραίτητη.

Κατά τη διεξαγωγή της συζήτησης ενός παιχνιδιού ρόλων ο εκπαιδευτικός, είναι προτιμότερο και αποτελεσματικότερο, να εμπλακεί όσο το δυνατόν λιγότερο. Οι μαθητές θα πρέπει να νιώσουν ελεύθεροι να εκφράσουν την άποψή τους όπως αυτοί πιστεύουν, αλλά και να συντονίσουν οι ίδιοι τη διαδικασία.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να επέμβει αν αρχίσει να χάνει τον έλεγχο ο συντονιστής της κουβέντας.

Φύλλο Εργασίας

5

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να καταθέσουν τις δικές τους ιδέες για τους τρόπους που θα μπορούσαν να μεταφέρουν το μήνυμα στην κοινωνία, να επιλέξουν τους καλεσμένους τους, αλλά και να ετοιμάσουν την πρόσκληση...

Είναι η δική τους γιορτή.

Πηγές

Λεγάκης, Α., Τζαννετάτου-Πολυμένη, Ρ.Μ. και Σωτηρόπουλος, Κ. (2010).

Η πανίδα της Ελλάδας. Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Ζωολογίας.

Διαθέσιμο στο: http://users.uoa.gr/~alegakis/index_el_files/PDFfiles/Panida%20Elladas2010.pdf

Beat the Microbead campaign: <http://www.beatthemicrobead.org>

Braus J. and Monroe, M. (1994). Designing Effective Workshops, EE Toolbox workshop resource manual. Ann Arbor, MI: National Consortium for Environmental Education and Training, School of Natural Resources, University of Michigan.

Butt Free Australia (2009). Impacts of butt littering.

Διαθέσιμο στο: http://www.buttfree.org.au/images/stories/2.1_Impacts/fact-sheet-impacts-of-butt-littering.pdf

Cigarette Butt Pollution Project: <http://www.cigwaste.org/>

Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS: <http://www.medsos.gr>

Environmental Protection Agency. Tools to Reduce, Reuse, Recycle waste in schools, United States. Διαθέσιμο στο: <http://www.epa.gov/osw/education/toolkit.htm>

Φέρμελη, Γ., Ρουσομουστακάκη- Θεοδωράκη, Μ., Χατζηκώστα, Κλ. και Γκαϊλίχ, Μ. (2008).

Οδηγός Ανάπτυξης Διαθεματικών Δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. ΥΠ.Ε.Π.Θ – Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα.

Foundation for Environmental Education (2013).

Environmental Education Activities Handbook 2013. Blue Flag Programme, Denmark.

Διαθέσιμο στο: <http://www.blueflag.org/materiale/publication-downloads/eea-handbook-2013-beach>

Galgani, F., Fleet, D., Van Franeker, J., Katsanevakis, S., Maes, T., Mouat, J., Oosterbaan, L., Poitou, I., Hanke, G., Thompson, R., Amato, E., Birkun, A. and Janssen, C. (2010). Marine Strategy Framework Directive, Task Group 10 Report, Marine litter. Office of Official Publications of the European Communities, Luxembourg. Διαθέσιμο στο: <http://ec.europa.eu/environment/marine/pdf/9-Task-Group-10.pdf>

Malizia, E., Andreucci, G., Alfani, F., Smeriglio, M. and Nicholai, P (1983). Acute intoxication with nicotine alkaloids and cannabinoids in children from ingestion of cigarettes. Hum Toxicol 2: 315-316.

Mouat, J., Lopez Lozano, M. and Bateson, H. (2010).

Economic Impacts of Marine Litter. Kommunenes Internasjonale Miljøorganisasjon (KIMO) publication. Διαθέσιμο στο:

<http://www.kimointernational.org/WebData/Files/Marine%20Litter/Economic%20Impacts%20of%20Marine%20Litter%20Low%20Res.pdf>

Novotny, T., Hardin, S. N., Hovda, L. R., Novotny, D.J., McLean, M. K. and Khan, S. (2011). Tobacco and cigarette butt consumption in humans and animals. Tobacco Control: 20 Suppl 1, i17-20.

Novotny, T. (2013). Tobacco Product Waste Reduction Toolkit. California Department of Public Health, California Tobacco Control Program, Sacramento. Διαθέσιμο στο: <http://69.195.124.81/~cigwaste/wp-content/uploads/2013/04/Tobacco-Waste-Toolkit.pdf>

Ocean Conservancy, 2012. Top 10 Items Found. Διαθέσιμο στο: www.oceanconservancy.org/our-work/international-coastal-cleanup/top-10-items-found-1.html

Slaughter, E., Gersberg, R., Watanabe, K., Rudolph, J., Stransky, C. and Novotny, T. E. (2011). Toxicity of cigarette butts, and their chemical components, to marine and freshwater fish. Tobacco Control: 20 Suppl 1, i25-29.

Τσαβέ, Π. και Παρδαλίδης, Θ. (2009). Μην απορρίπτεις τα απορρίμματα. Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας. Διαθέσιμο στο: http://www.ekke.gr/estia/Cooper/KPE_Makrinitzas/aporimata1.pdf

UNEP (2006). Ecosystems and Biodiversity in Deep Waters and High Seas. UNEP Regional Seas Reports and Studies: 178. UNEP/ IUCN, Switzerland 2006. ISBN: 92-807-2734-6. Διαθέσιμο στο: http://www.unep.org/pdf/EcosystemBiodiversity_DeepWaters_20060616.pdf

WWF. Τα θαλάσσια θηλαστικά των ελληνικών θαλασσών. Διαθέσιμο στο:

http://www.pelagosinstitute.gr/gr/ekpaidefsi/pdf/Egcheirido_Thalassa.pdf

